

Seat No. _____

HAM-1901100101030700

B. A. (Sem. III) Examination

June - 2023

Sanskrit : Paper - 7

(भाषाभट्ट रचित कादम्बरीचो महाश्वेता वृत्ति)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेचा कोणतापण दो गद्यांशोनी अनुवाद करो : ८
- 1 (a) Translate any **two** following passage : 8
- (1) इति विचारयन्नेव तस्य शिलाशकलकर्कशवालुकाप्रायम्,
विद्याधरोदधृतसनालकुमुदकलापार्चितानेकचारुसैकतलिङ्गम्
अरुन्धती दतदिनकरार्ध्यपयः पर्यस्तरक्तकमलशोभितम्,
उपकूलशिलातलोपविष्टजलमानुषनिषेव्यमाणातपम्,
अभ्यर्णतया च कैलासस्य स्नानागतमातृमण्डल पद
पंक्तिमुद्राङ्कितम् अवकीर्णभस्मसूचितमन्नो स्थितगणवृन्दोद्धलनम्,
अवगाहावतीर्णगणपति गण्डस्थलगलितमद प्रस्त्रवणसिक्तम्,
अतिप्रमाण पादानुमीयमान तृषित कात्यायनी सिंहावर्तारमार्ग
दक्षिणं तीरमासाध तुरगादवततार।
- (2) ततोऽवतीर्य तरुशाखायां बद्ध्वा तुरंगमुपसृत्य भगवते
भक्त्या प्रणम्य त्रिलोचनाय तामेव दिव्ययोषितमनिमेषपक्ष्मणा
निचिलनिबद्ध लक्ष्येण चक्षुषा पुनर्निरूपयामास। उदपादिचास्य
तस्या रूपसंपदा कान्त्या प्रशान्त्या चार्विर्भूत विस्मयस्य मनसि।
- (3) कृतातिथ्यया च तया द्वितीय शिलातलोपविष्टया क्षणमिव
तृष्णीं स्थित्वा क्रमेण परिपुष्टो दिग्विजयादारम्य किंनर
मिथुनानुसरणप्रसङ्गेनागमनमात्मनः सर्वमाचक्षे। विदितसकलवृत्तांता
चोत्थाय सा कन्यका भिक्षाकपालमादाय तेषामायतनतरुणां
तलेषु विचाराअचिरेण तस्याः स्वयंपतितः फलैरपूर्यत भिक्षाभाजनम्।
- (4) तयोश्च तादृशयोर्महात्मनोरहमीदृशी विगतलक्षणा शोकाय
केवलमनेकदुःखसहस्रभाजनमेकवात्मजा समुत्पन्ना। तातस्त्वनपत्यतया
सुतजन्मातिरिक्तेन महोत्सवेन मज्जन्माभिनन्दितवान्। अवाप्ते
च दशमेहनि कृतयथोचित समाचारो महाश्वेतेनि यथार्थमेव नाम कृतवान्।

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો.	૬
(b) Explain any two following with the context :	6
(1) અદુરકોપાઃ હિ મુનિજનપ્રકૃતિઃ।	
(2) વ્રજતુ સફલતાં જન્મ।	
(3) અહો રૂપાતિશય નિષ્પાદનોપકરણ કોષસ્યાક્ષીણતા વિદ્યાતુઃ।	
(4) નાસ્તિ ચલ્વસાધ્યં નામ તપસામ્।	
૨ બાણભટ્ટના જીવન અને કૃતિઓ વિશે ચર્ચા કરો.	૧૪
2 Discuss in detail about the life and work of બાણભટ્ટઃ।	14
અથવા / OR	
૨ સંસ્કૃત ગદ્યસાહિત્યની ઉત્પત્તિ અને વિકાસ વર્ણવો.	૧૪
2 Describe the origin and development of Sanskrit prose.	14
૩ મહાશ્વેતાનું પાત્રાલેખન કરો.	૧૪
3 Give the character sketch of મહાશ્વેતા।	14
અથવા / OR	
૩ ચંદ્રાપીડનું પાત્રાલેખન કરો.	૧૪
3 Give the character sketch of ચંદ્રાપીડ।	14
૪ ‘કાદમ્બરી’ને અનુલક્ષીને બાણભટ્ટની શૈલી વર્ણવો.	૧૪
4 Describe બાણ style with reference to the ‘‘કાદમ્બરી’’।	14
અથવા / OR	
૪ ‘મહાશ્વેતાવૃત્તાંત’ને અનુલક્ષીને બાણભટ્ટનું ગદ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
4 Evaluate બાણ as a prose writer with reference to ‘મહાશ્વેતાવૃત્તાંત’।	14
૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
5 Write short notes on any two following :	14
(1) સિદ્ધાયતનવર્ણનમ્।	
(2) બાણસ્યવર્ણનકલા।	
(3) પુંડરીક।	
(4) આચ્છોદવર્ણનમ્।	